

BÉCSI POSTA

A BORNEMISZA PÉTER TÁRSASÁG KULTURÁLIS ÉRTESÍTŐJE
Új sorozat, V. évfolyam, 4. (37.) szám Bécs, 2010 április

Szépfalusi István

Magyarok a mai Ausztriában (1971) (folytatás előző számunkból)

Csoóri Sándornak ajánlom

A magyar köznyelv

Az osztrák népszámlálási íveken nem szerepel az "anyanyelv" rovat. Burgenland tartomány kivételével a magyar köznyelvet (Umgangssprache), vagyis a hétköznapi életben általában használt nyelvet, a statisztikák 1961 óta mutatják ki.

Az 1951. évi népszámlálás adatai szerint Burgenlandban a lakosságnak Felsőőrött 48, Felsőpulyán 58, Alsóőrött 80 és Őrszigeten 91 százaléka vallotta a magyart köznyelvének. Ugyanezt tette a nezsideri járásban Lajtakata község lakosságának 14, Boldogasszony 12 és Mosonbánfalva 11 százaléka. Burgenlandban számuk összesen 5.251, vagyis a tartomány összlakosságának 1.9 százaléka. Azonos esztendőben Bécsben 1.039, Grazban 154, Salzburgban pedig 590, az egész országban -- Burgenlanddal együtt -- 11.176 személy volt magyar köznyelvű. (A menekültügyi kimutatás szerint 1951 június 1.-én az ausztriai menekültek száma 22.186.)

Az 1961. évi népszámlálás adatai szerint Burgenlandban, 1951-hez viszonyítva, 7 százalékkal növekedett a magyar köznyelvet feltüntetők száma. Ez az 5.642 személy a tartomány lakosságának 2.1 százalékat jelentette. (Ugyanezen 10 esztendő alatt a karintiai szlovén köznyelvűek száma 42.095-ről 25.472-re, míg a burgenlandi horvát köznyelvűek száma 34.471-ről 28.126-ra csökkent.)

Becslésem szerint napjainkban Bécsben 90.000, Grazban pedig 15.000 ember ért magyarul! (A bécsi magyar katolikus Egyházzociológiai Intézet 1969-ben az Ausztriában élő össz-magyarok számát 70.000-re tette. De ebben a számban nyilvánvalóan nem a magyar nyelv megértése volt a kritérium.) Az előbbieken említett felmérés részletesebb ismertetése helyett az alábbiakban a meglátogatott magyar személyekhez, egyesületekhez, utazások formájában az anyaországhoz, a magyar irodalomhoz és újságokhoz, valamint a családi életben a magyar nyelvhez való kapcsolatokról lesz szó.

Kapcsolatok...

Bécsben, Grazban és Salzburgban a magyarok 70-80 százaléka a legtöbb esetben 3-4 családot vagy barátot magába foglaló közösséget alkot. Szabadidejükben gyakran találkoznak, Bécsben és Grazban kapcsolattartásukban jelentős helyet foglal el a magyar rádió és televízió, valamint az újvidéki rádió. Az osztrák életbe történő beilleszkedéssel egyenes arányban szűnik meg a külföldi rádióállomások magyar adásainak hatása. Magyarok lenni a közgondolkodásban általában nyelvhasználatot jelent, párosulva általános magyar szokásokkal és konyhával.

A jelzett városokban a legjobb esetben 20 százalék szerez tudomást magyar egyesületek működéséről. Azok szerepe általában nem beszédtema, amennyiben mégis, úgy inkább a negatív jelenségekre terelődik a szó (civódások, sértődések, megszólások, nyilatkozatok aláírása olcsóbb magyar vízumért, stb.) A színvonal ritkán beszédtema. Közvéleményt formáló szerepük csekély mértékben csak Grazban van. A különböző

A tartalomból:

MEGHÍVÓ:
NEMES LEVENTE
(Sepsiszentgyörgy)
Előadóest
május 2-án, 17:30
(3. oldal)

MIKSZÁTH KÁLMÁN
Az apró gentry és a nép
(4.-5. oldal)

HATÁRON TÚLI
MAGYAR KÖLTÉSZET
TARI KÁLMÁN
(Óbecse)
Versek
(6. oldal)

BALLA D. KÁROLY
(Ungvár)
Versek
(7. oldal)

GYERMEKEK OLDALA:
TERSÁNSZKY J. JENŐ
Misi Mókus kalandjai
(8.-9. oldal)

FIGYELŐ:
előzetes,
kiállítás,
koncert,
színház,
impresszum
(10. oldal)

.....

előjelű egyesületek működésében a legtöbb nehézséget az okozza, hogy azok önmagukat azonosítják a helyi város magyar kolóniájával, így képviselni akarnak és a magyar kultúra szolgálata távol áll tőlük. A nemzetben vagy népben való gondolkodás számukra ismeretlen, vagy általánosságban eljárt felettük az idő, mert a szervezeteddi magyarkodás -- "Világ" vagy egyéb szövetségeken belül vagy kívül -- az ausztriai magyarok túlnyomó többségének idegen. Elsősorban azért, mert Ausztrián kívül eső érdekeket követnek. A képviseletre súlyt helyező egyesületekkel szemben az "átlag-magyar" felveti a kérdést: kit képviselnek, miért, kinek a megbízásából, mennyiért, stb.?

Kapcsolat az anyaországgal

Magyarország felkeresése a jelzett városokban általános beszédtema. Nyolcvan százalékra tehető azoknak a száma, akik már több ízben felkeresték magyar szülővárosukat. Körülbelül 10-10 százalék arányban évente tíznél többször látogatott el, illetve személyes döntés alapján még sohasem kért magyar vízumot. A Magyarországra látogatók természetesnek tartják, hogy nyugati állampolgársággal rendelkező személy élhet az emberi szabadságjogok adta lehetőséggel és hazájába látogatóként vagy végleg hazatérhet (14. cikk [2]: "Minden embernek joga van minden országot, beleértve hazáját is, elhagyni, valamint hazájába visszatérni). Többek sértőnek tartják, hogy az Ausztriában élő "magyar ausztriai" a baráti Magyarországon idegenként kezelik és Boldizsár Iván szavai szerint "forgatják". "Ha a külföldi vendéget -- írja Boldizsár Iván a *Népszabadság* 1970. július 25.-i számában -- elsősorban valutaszerző fejőstehénnek tekintjük, akkor mindegy, mit mutatunk neki, fődolog az, hogy ideadja a pénzét. Ezért általában nem azt mutatjuk be Magyarországról, ami igazán érdekes és értékes, hanem azt, amiről azt gondoljuk, hogy a fejőstehenet bővebb tejelésre készíti; ál-régi csárdákat, tavaly felrakott zsupptetővel, lajbiba öltöztetett népzeneészeket, bokorugrószoknyás pincérlányokat és hozzá, a stílustalanság tetejéjeképpen, az Interturist francia illatszereit és skót rozspálínkat csak valutáért, ladies and gentlemen". Fiaim egyik orvosa említette nemrég: olyan országba, ahol előírják, minimálisan mennyit kell naponta költeni, nem utazik. Noha szabadsága alatt a megadott összeg háromszorosát szokta kiadni. Idegenforgalmi szakemberek a pszichológusok tanácsát kérve Magyarországon talán elgondolkozhatnak ezen egyszer, és konzultálhatnak jugoszláviai és romániai kollegáikkal. Megérné.

(folytatása lapunk következő számában)

A BPT alapítójának és több mint négy évtizeden át a Társaság "lelkének-mindenesének" számító Szépfalusi István írása eredetileg a Magyar Híradó 1971. május 1.-i számában jelent meg és a BPT közlő, 50. jubileuma alkalmából közöljük újra.

A 106-os villamos 1971-ig közlekedett a Simmeringer Heide végállomásig.

MEGHÍVÓ

a Bornemisza Péter Társaság májusi rendezvényére

Meghívottunk:

Nemes Levente

Jászai Mari és Kaszás Attila díjas színész, rendező

A költők az én tanítómestereim

2010. május 2.-án, d.u. 17:30 órakor

A rendezvény helyszíne: Bécs 6., Capistrangasse 2/15

Nemes Levente

Medgyesen született 1939 szeptember 16.-án

Tanulmányok: Szentgyörgyi István Színművészeti Főiskola, Marosvásárhely

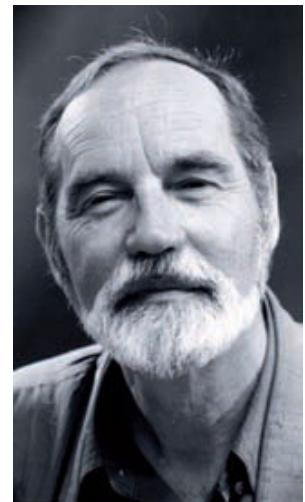
1962-1972: a Marosvásárhelyi Székely Színház színésze,

1973-1992: a sepsiszentgyörgyi Tamási Áron Színház színésze,

1992-2005: a Tamási Áron Színház igazgatója,

2005 óta a Tamási Áron Színház színésze, a Jókainé Laborfalvi Róza Alapítvány
elnöke.

Karriere alatt számtalan szerepet alakított nagy sikerrel a sepsiszentgyörgyi Tamási Áron színháznál.

Egyéni estek:

Tudor Arghezi verseiből: Testamentum

József Attila verseiből: Eszmélet

Petőfi Sándor verseiből: Világosságot

Ady Endre verseiből: Minden az életért (Visky Árpáddal közösen)

Radnóti Miklós verseiből: Sem emlék, sem varázslat

Bajor Andor műveiből: Most jöttem a félhetessel

Hanglemezek: Székely János: Dózsa, Konsza Samu: Székely népmesék

Tévéjátékok: Dózsa (a Romániai Magyar Televízió első TV-filmje) (1970), Toldi (1980)

Filmszerepek: Kapitány - A Trident nem válaszol, New Buda (TV film)

Fontosabb rendezései: Georges Feydeau: Az úr vadászni jár, Alfonso Sastre: Szájkosár

Díjak:

A Kovászna Megyei Tanács Díja a Kultúra Szabadságáért (1991, 1999)

Az EMKE Kádár Imre Díja (1998)

A Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériumának Életműdíja (2001)

Szentgyörgyi István díj a magyar színművészetért (2007)

Jászai Mari díj (2007)

Kaszás Attila-díj (2009)

Mikszáth Kálmán

Az apró gentry és a nép

Az olvasóhoz - a nemolvasókról

(Előszó, melyet szerző restségből Tisza Kálmán miniszterelnökkel mondat el)

Hárman valának az asztalfőn, a Petőfi-szobor bankettjén. Tisza a legközepén frakkban. Jobbról Jókai attilában kokárdával a mellén, balról pedig Ráth Károly öklelő bajuszával. Körülöttük szemben és szerteszét mindenütt előkelő "matadorok" itták a hegy levét...

Igy ittak, iddogáltak... Tisza letette szemüvegét: anélkül is rózsaszínű volt már a világ s elmerengett édesdeden Petőfi egyik költeményének tartalmán, hogy hányadik is már a pohár?

Ha valaki elkiáltaná magát most: "Jerünk, verjük be a szabadelvűkör ablakait!," biz' isten, velünk jönne Tisza is. Pompás kedélyben van mindenki. Egyszóval azon a fokon áll a bankett, hogy most már érdemes komolyan beszélni az irodalomról.

- Magatok vagytok az oka, - mondja Tisza, - hogy a magyar ember nem foglalkozik most veletek annyit, mint azelőtt s hogy a nymbus csökkent, magatok se foglalkoztok magatokkal annyit, mint Bajzáék korában - hanem minket politikusokat nyakgattok.

Ezen a themán aztán eleszmeccseréztek egy darabig a Tiszáék tájékán.

- De hát kivel foglalkozunk most? Nincsenek Vörösmartyak, Bajzáék, Petőfik, hanem apróbb emberek.

- Lári-fári. Hiszen mindenki azon kezdi, hogy apró ember. Valamikor Deák Ferencnek is kilógott hátul az inge...

- Nem az, nem! - veti ellen egy okos ember, - hanem Jókaiék után egy egész generáció hiányzik - a ki átvehesse a nemzet koszorúit.

- Hát hová lett az a generáció? - csodálkozik Péchy Tamás.

- Hüm, feleli Jókai. - Az bizony talán nem ért rá megteremteni. Úgy jártunk, mint az egyszeri ember a feleségével: olyan vén lányt vett el, hogy mindjárt unokákat szült neki: a fiakat kihagyta.

Ezen aztán Péchy is elmosolyodott, mert a viczczekeket ő is szereti.

- No csak nevessetek a magatok baján, - mondja a miniszterelnök. Igazán tenni kellene már valamit. A minap körülbelül a nyár elején egy jó barátom vidéki kastélyában töltöttem egy kedélyes estét.

Megleptem őket - mert nem szeretem, ha parádé van miattam.

Hanem iszen mindegy az nekik. Olyan lukullusi lakomát csaptak, hogy a muszka császár sem eszik olyat. Volt ott minden, a mit csak nyujthat a modern civilizáció. Szülő

Benczúr Gyula: Mikszáth Kálmán

Velenczéből, baraczk Milánóból, fácán, tengerirák.

Egyszóval, a mi luxus csak van, az mind bőségben fölhalmozva a barátom házában. Nem nevezem meg, mert még kiírná valaki.

Pedig nagy öröm az, ha az ember ilyen bőséget talál, ami aztán igazi tyúk és nem csak színpadi, mint a Potemkiné volt. Mert nem készültek engem fogadni, nem várták, mégis mindenük van, a mit szemem szám megkíván. Bizony isten egész passzió ilyen gazdag országban miniszterelnöknek lenni.

Hát egyszer aztán a lefekvés előtt a lelkem kívánt meg valamit. Legnagyobb bajom az idegesség, ezzel nem tudok elaludni.

(- A rossz lelkiismeret kegyelmes uram! - akarta mondani Ráth Károly, de hirtelen a szájára ütött.)

Az ellen használom nyáron az ostendei fürdőket, de különben is megszoktam már, hogy lefekvés előtt mindig valami könyven alszom el...

Nem igen vagyok válogató. Mindegy akármilyen. Hát a mint szobáig kísér szíves házigazdám, mondom neki:

"Tegyetek, kérlek valami könyveket az asztalomra, mert még olvasni szoktam ilyenkor."

"Olvasni szoktál? kérdé csodálkozó szemekkel. Ugyan ne rontsd a szemeidet kérlek. Nem kívánja azt a haza tőled..."

"Magam multságára teszem. Ezt is irigylitek már tölem."

Nosza, lett erre zavar, keresgélés a házban. Hallottam künn a diskursust, a parancsokat. A szolgák lihegve jelentették, hogy nem találnak seholy egy - könyvet.

Végre a kertész (nagy memóriájú ember lehetett) visszaemlékezett, hogy a báró úr nagyapja valaha könyveket rakatott a padlásra.

Csak aztán meg ne gyűjtsatok ott valamit!

Már félig le voltam vetkőzve, mert különben kijöttem volna a szobámból. Az ördög fekdűjék nyugodtan egy olyan házban, melynek a tetején égő fáklyákkal járnak.

Nem kellett soká várnom. A szolgák visszajöttek azzal, hogy a tyúkok egészen pocskéká tették immár a főúri bibliothékát odafönn. Nem lehet azokhoz a könyvekhez emberi kézzel hozzá férni. Ha sok tudomány van bennök, az ugyan el van ott temetve örökre.

Hallottam gazdám bosszankodó káromkodását.

"Már most mi az ördögöt csináljak? Mit adjak a miniszterelnöknek? Szégyen, gyalázat!"

Mai napig se tudom: úgy értette-e, hogy neki szégyen, vagy úgy, hogy nekem.

- Hopp! Menjen valaki a korcsmároshoz. Annál láttam a minap egy ócska könyvet az almáriumon. Verjétek fel, azonnal adja ide...

Néhány percz múlva megkaptam a könyvet. Az inas hozta be egy drága művű tálcán, mint valami tengerentúli csoda-delikateszt: A két felső lapja el volt szakítva, a többi is tele zsírfoltokkal.

Mégis megismertem messziről. A Kákai Aranyos könyve volt én rólam.

- Másnap aztán pironkodva, hebegve kért bocsánatot a gazda: hogy így, hogy úgy...

"Szívesen adtam volna - de bizony engedd meg, nincs nálam egyéb könyv mint az izé... izé..."

"No, mondd ki már, hogy az: adókönyv. Úgy-e azt akarod mondani?"

* * *

Eddig van, amit a miniszterelnök mesélt, - ha igazán elmonda e kis epizódot - én a magam részéről csak azt kívánom hozzátenni, hogy mindenesetre része lehet annak a százszor összeszidott kis kék könyvnek is abban, hogy a magyar közönség is kezdi feladni irodalmát s elzárkózik a szellem és a haladás elől, - de az elszegényedésen kívül ennek a közönynek, még erősebb, sokkal rosszabb okai lehetnek.

Míg a terített fehér asztal görnyed a csemegéktől s míg a kisebbiken, a zöld asztalon ütök az alsót a királylyal, addig nem volna szabad üresen állnia a könyvasztalnak sem.

Vagy igaz, hiszen ott van rajta a kalendárium.

S ez, ütött-kopott naptár, mely magányosan hanyódik ott, évről-évre, közelebb mutatja az ezredik esztendőt.

Nagy idő ez is! Önök talán úgy tartják, hogy már eleget éltünk?

(Budapest, 1901.)

Mikszáth Kálmán szülőház és emlékmúzeum Szklabonyán (Sklabiná, Szlovákia)

Határon túli magyar költészet Határon túli magyar költészet

Tari István

Délvidék (Óbecse)

Belep a gőz

Piros abroszon sárga birsalmák -
ez már az ősz;
szétfolyik szürkéskéken, mint a mák -
neszébe dőlsz...
Ne félj a téltől, ha nincs tüzelőd!
Belep a gőz,
a hősködők hörgő hőzöngését
hömpölygető.
Szeszektől földúlt, cefrés orcával
nyüzsög a fény
tüskéi között, hol leokádott
föld a térkép,
s kacagásunktól élénk az égbolt:
"Visszaadtuk
már nékik azt, ami sohasem volt
az övéké!"

Csurran a csillag

Gyöngyöző, párás, e világi arcél -
pillaszórt söprő ragyogásba nézek -
illanó ábránd kiegészülésem:
távoli ablak.
Suttogásod, mint az eső, szemerkél;
sóhaját sodró zivatarban, éles
foggal, érted küzd ez a száj, Szerelmem!
Reccsen a pamlag.
Kéjesen ringó, deli szenvedélynél
meztelenségünk terebélyes fészek,
oly sötét fényű moha, mint az ében:
pillanat-abrak.
Összeköt minket ma a test: levélnyel,
mely gyönyörrel dől dagadó neszének.
Roppanó csonthéj buja belsejében
nyögve haraplak:
bájital-csillám, olajos dióbél
ajkad: tündöklő vacogása mézek
máza. Burjánzó öled itt az éden,
húsod a kéjlek!
Lüktető mámor ez a cifra erkély -
szertelenséged delejes, nagy ének.
Áradó csókok lila erdejében
izzik a vad bak.
Köldököd szédít, szakadéka lettél
bőröm égzengést fokozó hevének.
Tomboló rések, kitakart szemérem
láza, ha zaklat,
ámulok csak, hisz puha, fényes napszél
forogat engem, hogy levegőt se kérek,
míg az ősz markát tenyeremben érzem,
s csurran a csillag.

Lilán habzik

Felhőkkel úszó grimasz
távoli sodra,
ó! füstölő égi gaz
ég ma ragyogva.
Duzzadva nyirbál igaz szív alakúra,

aztán beléd is nyilazzöldje, ha forrva
zsong és lilán habzik az
orgona bokra.
Vázába zsúfolt vigasz
hull a bajokra.

Balla D. Károly

Ungvár (Kárpátalja - Ukrajna)

Amikor először elindult

nem volt szava az indulásra
nem volt az érkezésre sem

csak ment
mint aki csak menni tud
csak a menést tudja megnevezni
nem tud mást érezni
csak a könnyű szelet ahogy kabátujjába bújik
nem visz mást magával
csak az elmaradó fák egykedvűségét
nem kíséri más a tekintetével
csak az utcasarkon a nyáladzva vicsorgó eb
ahogy a pofáját
átnyomja a kerítésrácsra

lehetne-e más
lehetne-e másként

talán várják valahol
talán dolga után igyekszik
vagy viszi valahová kabátujjában a szelet
a fáktól tanult egykedvűséget
vagy csak megy
mert csak a menést tudja megnevezni
és nem marad más nyomában
csak a vicsorgó eb habos nyála
ahogy a kerítéspadkán csomóba verődik

Harmadvalaki

kopogtam és vártam
lenyomtam a kilincset és vártam
résnyire nyitottam az ajtót és vártam
bedugtam a fejemet a résen és vártam
kitártam az ajtót és vártam
beléptem és vártam

senkit nem láttam a szobában

óvatosan leültem a fotelba és vártam

ekkor valaki kopogott az ajtón és várt
valaki lenyomta a kilincset és várt
valaki résnyire nyitotta az ajtót és várt
valaki bedugta a fejét a résen és várt
valaki kitérte az ajtót és várt
valaki belépett és várt

valaki nem látott engem a szobában
valaki óvatosan belém ült a fotelban

ekkor arra gondoltam, hogy én is
olyan egyvalaki vagyok, aki másvalakiben ülök
akit nem láttam a szobában

ekkor harmadvalaki kopogott az ajtón
és várt

Ungvár

Én itt lakom a lompos Várhegyen,
ahol a kőbe eltemetett múltak
erényei már régen megfakultak,
de szellemjáró bolyhos éjjelen

– ha ónkupáért rezge kezek nyúlnak –
még megretten a józan értelem,
s a várfok árnya búsan, fénytelen
vetül az ólomszínű lusta Ungra.

A víz nem tartja égre tükreit,
nem látszik benne hold, sem csillagok,
csak jámbor arcok néznek vissza itt,

s a tépett lomb, amit még meghagyott
sok költöző madár, hogy gallya közt
megüljön szürkén, hangtalan a köd.

Gyermekek oldala - Gyermekek oldala - Gyermekek oldala

Tersánszky J. Jenő

Misi mókus kalandjai

Misi Mókusnak a nagy vízen át éppen kijött a lépése. A part közelében kellett megtalálnia az örökké termő fát. És csakugyan! Alig tekingetett körül, észrevett egy gyönyörű ligetet kicsikét lejjebb a víz partján, és a ligetben sohasem látott szépségű fákat.

Uzsgyé! Már kötötte is ki sajkáját, ugrott ki belőle, és törtetett lelkendezve a liget belsejébe.

Nos, a kellős közepén, a liget összes fánál sudárabb, terebélyesebb fa előtt bámult csak el igazán Misi Mókus. A fa egyik ága teli volt virággal, a másikon éppen érett a gyümölcs, a harmadikról pedig már potyogott alá a gyönyörű pázsitra.

- Ez az örökké termő fa! - ujjongott Misi Mókus. - Mégiscsak eljutottam ide.

Itt aztán arany az élet! Nem kell fáradnia a mókusnak a magszedéssel, gyűjtögetéssel, az elrakással télire. Csak hancúrozik, játszik a fán vagy a fa alatt vígan, szabadon, gondtalanul, dologtalanul a mókus.

Hohó! De van-e itt egyáltalán mókus?

Ebben a pillanatban Misi Mókus szeme odatévedt a pázsitra, ahol egyre-másra pottyant le az érett gyümölcs a fáról.

- Micsoda furcsa alakok hevernek ott a pázsiton elnyúlva? - nézett körül Misi Mókus.

Nagyon ismerősek, mégis oly idegenek. Bundájuk vörös, farkuk bozontos, fülük hegyes és bojtos végű, akárcsak minden mókusé. Ámde a testi méretük és formájuk? Az megszegyenítené a legkövérebb hízó sertést is.

- Tán csak nem mókusfajta az a pár puffedt hólyag itt? - töprengett Misi.

Erre az egyik heverő alak kissé hegyezni kezdte a fülét, és ezt szuszogta nagy nehezen:

- Micsoda idegen és mégis ismerős hangot hallottam?

Misi ekkor odaugrott a kövér mókus elé, és bemutatkozott:

- Misi Mókus vagyok. Távoli rokon. Szabad-e becses körükbe tolakodnom?

- Suta a nevem! - mutatkozott be a kövér mókus Misinek.

Misi, mókusszokás szerint, élénk ugrabugrásban fejezte ki az ismerkedés feletti örömet, mire Suta kissé lekicsinylőleg rászólt:

- Mit ugrálsz? Még kifulladász! Feküdj inkább le!

- Mitől fulladnék ki? Rajtam nincsen akkora háj, mint rajtad - jegyezte meg Misi.

Mire Suta nem sértődött meg, inkább méltatlankodva tanácsolta Misinek:

- Hát egyél, hogy legyen hájad!

- Hohó! - felelte Misi. - Akkorára puffadni aztán nincs kedvem, mint te.

Míg ez a szóváltás lezajlott, a közelből egy másik elhízott mókus került elő, aztán egy harmadik. Ez volt köztük a legkövérebb.

- Nem fárad el a szátok a jártatásban? Inkább együnk - javasolta nagy szuszogva.

A legkövérebb mókus pedig aztán Misire emelte pisla szemét, és érdeklődött tőle:

- Te hogyan vagy az étvágygal, kicsi, vézna jövevény?

- Hogyan? A kutyafátokat is! - rikkantott Misi. - Hát én bizony a nagy úttól olyan éhes vagyok, hogy a fenőkövet is megenném.

- Jaj! Be boldog vagy! - sóhajtották karban a kövérek. - És nem veted rá magad a harapnivalóra? Mit vársz?

- Az én hazámbeli mókusok között illetlenségnek tartják, ha a vendég kínálás nélkül vesz a házigazdák eledeléből. Azért vártam eddig, hogy kínáljatok meg.

- Badarság az!... Egyél!... Faljál!... Habzsolj!... - buzdították nyögdecselve a kövérek Misit. Nosza, Misinek sem kellett több! Nekifohászkodott a remek gyümölcsnek, és tömte, tömte a bendőjét, ahogy csak tellett tőle.

A sok kövérnek kidülledt a szeme a csodálattól. Pihegve biztatták Misit, hogy: még, még, még egyen!

Szinte átragadt rájuk Misi jó étvágya, s egyik a másik után kapkodott az örökké termő fáról, a kifogyhatatlan, hulló gyümölcsökből. És ők is faltak, faltak! De milyen csúnyán, szuszogva, bőfögve, levegő után kapkodva faltak! Annyira, hogy Misit egyszerre megundorították a falánkságukkal. Már semmi biztatásra sem tudott lenyelni többé egy harapást. (...)

Ámde egy nap az örökké termő liget valami utálatos, félelmetes vonyítástól és vakkantástól visszhangzott.

- Hú! Halljátok? Mi volt ez? - ugrott talpra Misi.

A kövér mókusok csak reszkettek, vonaglottak, nyögtek fekvőhelyükön.

- E-e-elvesztünk! Erre jár a vad sakál! Elhurcol! Széttép! - ordibálták. - Ments meg tőle minket, édes rokon! - nyivákkoltak tovább.

Misi Mókus habozás nélkül vágta rá:

- Ostobák! A sakál nem tud fára mászni. Szedjétek össze minden erőtöket, és gyertek föl a fára! Rajta! Egy-kettő!

Azám! De a kövér mókusok Misi buzdítására még feltápáskodni sem tudtak. Csak siránkoztak, nyöszörögtek:

- Ki képes fára kúszni?

- Nem bírunk mi a földön sem fürgéskedni.

Misi Mókusnak megesett a szíve ezeken a nyomorultakon.

- Akkor bújjatok el ez elől a vérengző sakál elől valahová!

Gyorsan föl kúszott a fa tetejére, és alaposan végigkémlelte a környéket. De sehol sem látta a sakált. Még messze lehetett őkelme.

Erre leszólt a kövéreknek:

- Messze járhat még az a vad sakál. Talán nem is erre tart. Én ugyan fittyet hányok mindenképpen a gyalázatos mókusölőnek, de a ti érdeketekben tovább figyelem innen, rábukkanok-e valahol.

A három kövér mókus csöndben maradt egy kissé, majd Suta nagy bizalmasan így szólt a többihez:

- Halljátok-e! A sakál, ha zsákmány után jár a környéken, okvetlenül ellátogat a mi fánkhoz is. Nem gondoljátok?

- De igen! - siránkozta a másik kettő.

- Tehát ha Misi a fán van, ő nincs veszélyben. Csak minket tép szét a vad sakál! - mondta Suta.

- Jaj! Jaj! - bömbölték a többiek reszketve.

- Így hát az lenne okos, ha Misi Mókust lecsalnánk a fáról, és beugratnánk, hogy a menekülés helyett szálljon szembe a sakállal, mint a kígyóval - javasolta Suta.

- Ó, hogy képzelsz ilyet? - nyivákkoltak a többiek. - Misi Mókus sem bír a vad sakállal. A kígyó más! A vad sakál fürgé és erős is.

- Úgy van! Senki sem bír el a vad sakállal! - nyögte kétségbeesetten a harmadik kövér.

Ekkor Suta még ármányosabban súgta a másik kettőnek:

- Jaj, milyen esztelenek vagytok! Ha Misi Mókust legyőzi a küzdelemben a vad sakál, akkor őt tépi szét legelőbb, és őt falja föl. Minket talán nem is bánt, ha jóllakott.

- Tyű, be okos vagy, Suta!

- Igazad van! - ujjongott föl egyszerre az aljas mentségen a másik két kövér.

Mire Suta máris rájuk csapott:

- Hát ne vesztegeljünk! Kezdjük leédesgetni Misi Mókust a fáról. És ha lejön, mi vonuljunk tovább, oda a bokrok alá, hogy őt pillantsa meg először a vad sakál.

- Helyes! Helyes!... Hívjuk Misit! - egyezett bele a másik kettő. Azzal kiabálni kezdtek Misinek: - Gyere le, Misikénk! Gyere le, drága kis rokon!... Félünk, ha nem vagy köztünk... Gyere le hozzánk!

Misi Mókus a fa tetején irtó méregbe gurult.

- Buta szerzetjei! - süvítette le a fa tetejéről. - Hát erőszakkal ide akarjátok csalni a vad sakált? Azt sem hallom már töletek, ha a közelben zörgeti a bokrokat. Hallgassatok el rögtön! Majd lemászom, ha kell!

- Aha! - szólt erre Suta. - Ez kell nekünk is. Most vonuljunk gyorsan a bokrok alá.

Erre aztán nagy nyögés és fohászzkodás közepette a három dagadt mókus tovavonult a közeli bokrok alá. Ott lesunytak, és várták feszülten a történéndőket.

Misi Mókus odafönn a fán újra hallotta a gyanús horkantásokat. Önfeláldozóan lemászott biztos menedékéből a pázsitra. Szétnéz. De hiába keresi a kövéreket a fa körül.

- Hol vagytok?! Hova tűntetek?! - kiáltozott utánuk Misi Mókus.

Ám az ármányos kövérek némán lapítottak a bokrok alján.

De amikor a keresésükre indult, közöttük és a fa törzse között egyszerre vérszomjas ordítással megjelent a borzasztó sakál. Amint észreveszi az apró Misit a pázsiton, egyszerre irtózatossá fakad.

- Hát te micsoda szerzet vagy? Tökmag Jankó, Hüvelyk Matyi?

- Az tartozik bemutatkozni a másikkal, aki újonnan érkezik valahová! - felelt meg Misi Mókus a vad sakálnak.

Hát a vad sakál úgy elképedt ezen a bátor leckéztetésen, hogy majd lenyelte a nyelvét.

- Hujj! - jutott szavához végül. - Te szemtelen kölyök! Kétakkorára vágta a nyelved, mint amilyen ilyen pukkancsnak dukál. Ha elég volnál a fél fogamra, rögtön bekapnálak. De arra sem vagy elég!

- Majd én kiütöm a fogadat - kiáltotta vissza Misi -, hogy egy szöcskét sem tudsz megrágni!

- Huhhahaha! - tört ki erre a sakál. - Még fenyegetni mer ez a vakarcs! Ez aztán mulatságos. No, egyezzünk meg, kis komám! Nem bántalak, ha megmondod, hogy hol vannak az én jó falatjaim, a kövér mókusok.

- Nincsenek sehol! Elköltözték! - szólt Misi. - Keress másutt zsákmányt magadnak!

- Ha nem árulod el, kénytelen vagyok fölfalni téged, akármilyen sovány falat vagy! - fenyegetőzött a sakál, s máris ugrott Misi felé. Igen ám, de Misi Mókus gyorsabb volt.

Félfeszülten ugrott a sakál ugrása elől. Villámgyorsan a fa törzsén termett, és olyan magasba kúszott, hogy a sakál már nem érhetette el.

- Ez egyszer megmenekültél a körömök közül - vicsorgott a sakál. - Hanem még találkozhatunk!

És a következő pillanatban már a fatörzsre ugrott Misi után.

Szerencse, hogy nem érte el Misit! De sajnos, Misi bozontos farka lejjebb csüngött, s annak a végét elkapta a sakál mancsa. Bizony, ha Misi körme nem elég biztosan kapaszkodik a fa törzsébe, a farkánál fogva őt magát is aláránthatja a sakál. Akkor pedig vége lett volna! Így csak a bozont hullott szerteszet Misi fekete farkának végéből.

Szegény Misi! Ijedtében és fájdalomban önkéntelenül is fülhasogatón visított.

Ámde mi lett a visítás eredménye?

A kövér mókusok a bokor alatt meg se moccanva, halálra váltan füleltek a nagy küzdelem minden hangjára. Misi Mókus menekülése a fára halálra rémítette őket. Hiszen az éhes sakál addig szimatol, kutat utánuk, míg megtalálja őket a bokor alatt. De hát most Misi üvöltését olybá vették, hogy az halálüvöltés. A sakál biztosan elérte és legyűrte őt.

A nagy megkönnyebbülés a kövér mókusokat megfosztotta óvatosságuktól. Hangos, vad örömrivalgást csaptak a bokorban, s aki a tanácsot adta Misi megrontására, éppenséggel nem bírta a jókedvével. Ez azonban elég volt arra, hogy a sakál felfüleljen. Már ugrott is vad vérszomjjal a bokor alá. Éppen Sutát rántotta elő, aki a kelepécét kieszelte Misi Mókusnak.

Suta borzasztóan jajveszékelt a sakál karmai között. De hasztalan. A sakál könnyörtelenül hurcolta tova, hogy széttépje és fölfalja. Így jár a hamis. Aki másnak vermet ás, maga esik bele.

Figyelő**Figyelő****Figyelő****ELŐZETES**

Júniusi meghívottunk **Dr. Szabó T. Attila** biológus, egyetemi tanár (Balatonfüred). Az előadás címe: Magyar történeti természetismeret. **Június 6., d.u. 18:30 órákor**, Bécs 6., Capistrangasse 2/15

KIÁLLÍTÁS**TACTICS OF INVISIBILITY**

Április 15-én nyílt meg a a bécsi : Thyssen-Bornemisza Art Contemporary magángyűjtemény székelyén (Himmelpfortgasse 13, 1010 Wien) a fenti kiállítás. A gyűjtemény 15 fiatal kortárs török művész alkotásain keresztül igyekszik betekintést nyújtani napjaink pezsgő török képzőművészeti életébe, mely szinte kizárólag magán mecénások támogatásának köszönheti létezését. A kiállítás augusztus 15-én zár. Nyitva naponta 12 -18. A belépés díjtalan.

KONCERT

„Zengő hangok, beszélő szavak” címmel május 12-én, este 6 órákor zenei-irodalmi est lesz a Bécsi Zeneművészeti Egyetem zongora szakán. Közreműködnek Joó Imola tanítványai és az Osztrák Irodalmi Társaság (Österreichische Literatur-Gesellschaft) fiatal írói, Semier Insayif vezetésével. Helyszín: 1030 Wien, Lothringerstr. 18, Liszt terem. A belépés díjtalan.

SZÍNHÁZ**Molnár Ferenc: Liliom**

Három városban szinte egy időben mutatták a magyar drámairodalom egyik legsikeresebb darabját, Molnár Ferenc Liliomát: a bécsi Volkstheaterben, Michael Schottenberg rendezésében, Robert Palfraderrel a főszerepben, a Graz-i Schauspielhaus-ban, melyet a fiatal magyar Bodó Viktor rendezett nagy sikerrel és Budapesten, a Magyar Színházban, Guelmino Sándor rendezésében, Gémes Antossal a főszerepben.

A következő előadások időpontja: Bécsben és Grazban május 8-án, szombaton este 19:30-kor, Budapesten, május 15-én, szombaton és 16-án, vasárnap, d.u. 3-kor.

Márai Sándor: Die Glut (A gyertyák csonkig égnek)

Ismét műsorra tűzték Bécsben a Márai világsikert aratott regényéből írt színdarabot. A 2001 június 27.-i, a Volkstheater-beni ősbemutatót követően (akkori szereposztás: Wolfgang Hübsch, Chris Pichler, Peter Uray), ezúttal a Theater in der Josefstadt mutatta be április 15.-én Christopher Hampton feldolgozásában, Helmut Lohnerrel és Gerhard Balluchhal a két főszerepben. További előadások: április 19., 20., 21., 22., 23., 24.

Absender: P.b.b.
Péter Bornemisza Gesellschaft
A-1060 Wien, Capistrangasse 2/15.

www.bornemisza.at

“Wiener Post“
Gefördert aus Mitteln der
Volksgruppenförderung.
Erscheinungsort: Wien
Verlagspostamt: A-1060 Wien

Österreichische Post AG Info.Mail Entgelt bezahlt

Medieninhaber und Herausgeber: Péter Bornemisza Gesellschaft, A-1060 Wien, Capistrangasse 2/15. Tel.: +43/6767196330.
E-Mail: zoltan_ka@yahoo.com Redaktion: Zoltán Kászoni /// Bankverbindung: Creditanstalt Bankverein, A-1011 Wien, Schottengasse 6
BLZ: 11000. Konto Nr. 00207578600, IBAN: AT581100000207578600; SWIFT (BIC): BKAUATWW